

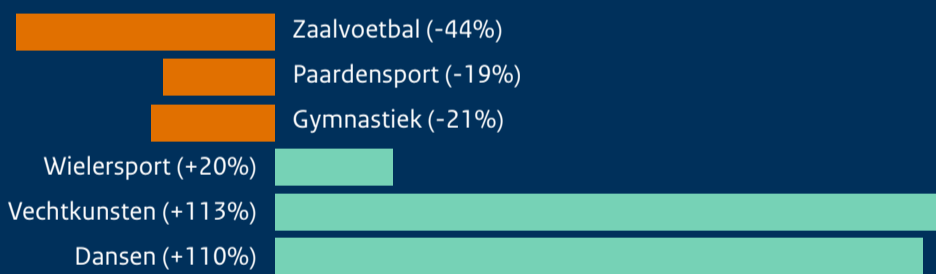
Analyse sportverenigingen in Nederland

Het huidige sportlandschap in Nederland

- 26 duizend sportverenigingen (-7%, 2000-2023)
- De sport- en beweegdeelname is relatief stabiel door de jaren heen
- Wel is er sprake van een verschuiving van takken van sport onderling naar voornamelijk ongeorganiseerd en commerciële sport
- Ruim 6 duizend sport- en beweegondernemers
- 9% van de Nederlanders (12 jaar en ouder) is maandelijks of vaker actief als vrijwilliger in de sport. Dit aandeel is al jaren stabiel
  - 78% van de sportverenigingen heeft voldoende vrijwilligers
  - 50% van de verenigingen beschikt over voldoende trainers
- 30% van de (met name kleine) verenigingen is kwetsbaar
- Gemeenten investeren jaarlijks bijna 75% van hun sportuitgaven in sportaccommodaties
- Gemeenten zijn eigenaar van ruim de helft van de binnensportvoorzieningen, twee derde van de semi-openbare zwembaden en 90% van de buitensportvoorzieningen met uitzondering van hockey (+/- 65%) en tennis (+/- 32%)

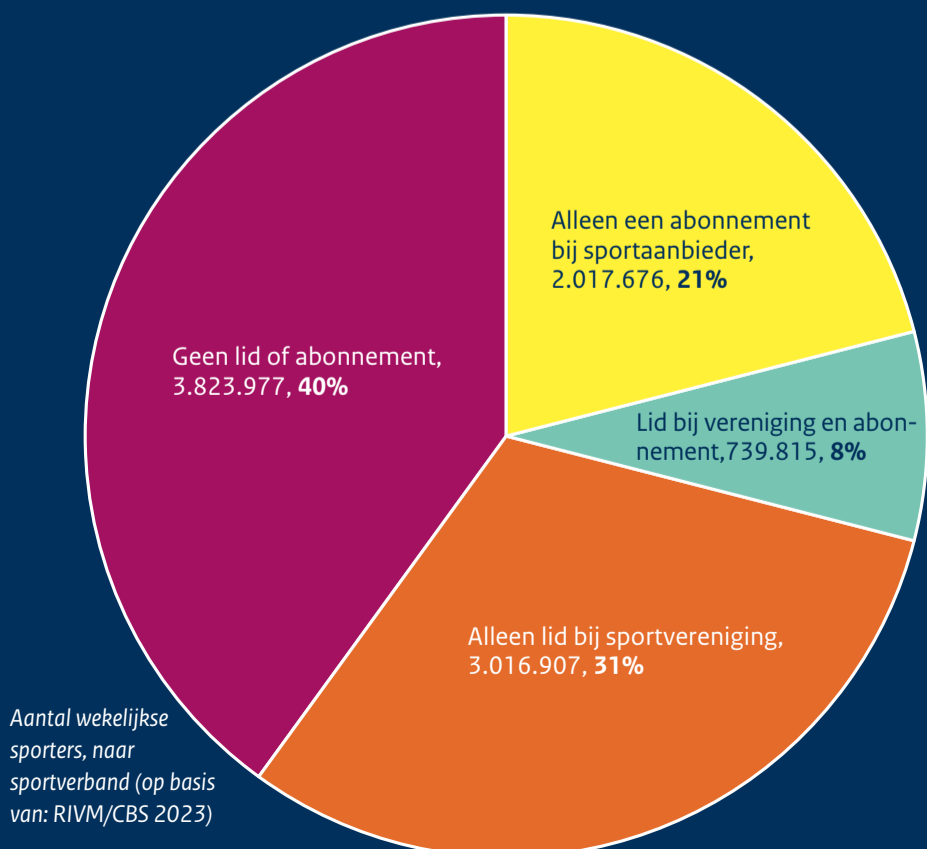
Uitdagingen sportverenigingen:

- Ontwikkelingen in het ledenbestand door een veranderend sportlandschap
- Toename van voorwaarden en eisen zorgt voor regeldruk
- Een groot deel van de sportaccommodaties in Nederland (60%) is gebouwd tussen 1970 en 1990 en is aan vervanging toe
- Aangezien veel verenigingen nog de nasleep van een hoge energierekening van vorig jaar aan het verwerken zijn, ontbreekt de financiële buffer om in de toekomst te investeren
- Alles bij elkaar staat een deel van de sportverenigingen voor een financiële uitdaging om de nodige investeringen te doen voor zowel onderhoud als verduurzaming

26 duizend sportverenigingen (-7%)

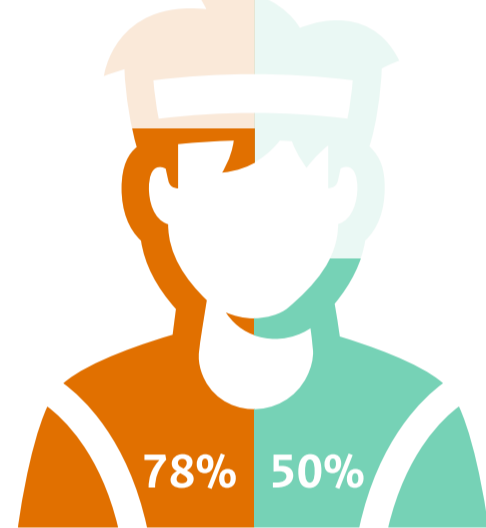
Zo sporten de 9,6 miljoen wekelijkse sporters

Maatschappelijke ontwikkelingen door de jaren heen die het sportlandschap veranderen:

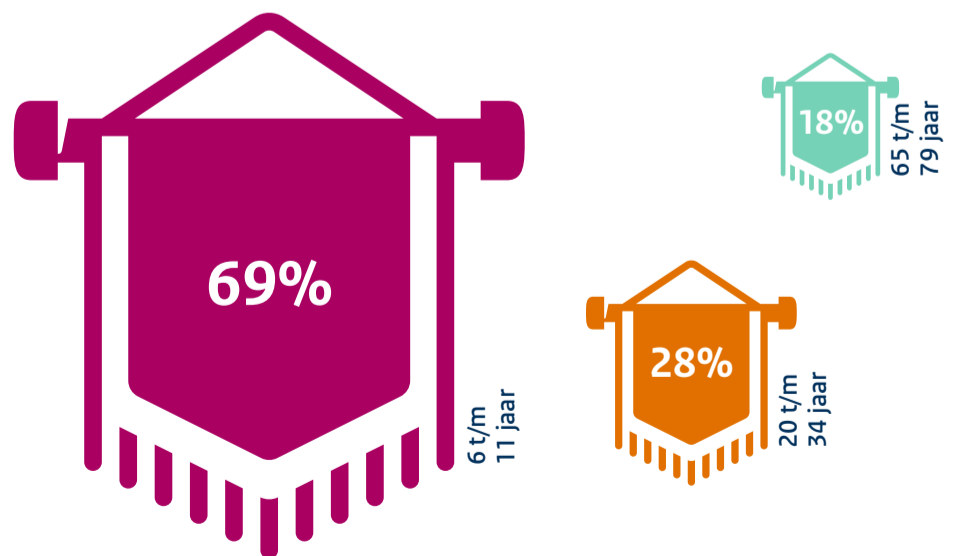
- **De bevolkingssamenstelling**
  - Vergrijzing en toenemend aandeel mensen met een niet-westerse achtergrond leiden tot minder sportdeelname en lidmaatschap
- **Commercialisering**
  - Nieuwe sportaanbieders, zoals fitnesscentra, yogascholen, padelclubs en klimhallen vergroten het sportaanbod
- **Individualisering**
  - Commerciële partijen spelen in op de flexibele wensen en een andere kijk op vrijetijdsbesteding en sportbeoefening van consumenten
  - Minder mensen zijn bereid structurele taken op zich te nemen
- **Toename voorwaarden en eisen zorgt voor regeldruk**
  - Aanvullende wet- en regelgeving, bijvoorbeeld AVG, Wwft
  - Stikstofberekeningen bij (sport) evenementen
  - Maatschappelijke thema's, zoals gezondheid, (sociale) veiligheid, inclusie en discriminatie en duurzaamheid

78% van de sportverenigingen heeft voldoende vrijwilligers
50% van de verenigingen beschikt over voldoende trainers

Samenvatting: Hoe staan sportverenigingen ervoor

Sportverenigingen staan er globaal genomen hetzelfde voor als 40 jaar geleden. Dat blijkt uit het gelijkblijvende aandeel van de bevolking dat lid is, maar ook uit het percentage dat zich vrijwillig inzet voor de vereniging. Echter het sportlandschap is veranderd en de eisen die gesteld worden aan verenigingen zijn hoger. Van sportverenigingen wordt steeds meer verwacht dan enkel het aanbieden van sport. Daardoor komt de traditionele sportvereniging onder druk te staan en dreigen leden en vrijwilligers af te haken. De vraag is: kunnen sportverenigingen voldoen aan de maatschappelijke eisen en daar tegelijkertijd een positieve bijdrage aan leveren? Lukt het sportverenigingen om in te spelen op de vergrijzing? Hoe kunnen sportverenigingen bijdragen aan een verbonden samenleving in een maatschappij die is geïndividualiseerd? En in welke mate maakt sport straks nog onderdeel uit van de vrijetijdsbesteding van burgers, als er zo veel leuke alternatieven voorhanden zijn?

Percentage lidmaatschap sportverenigingen

Bronvermelding: Van Eldert, P., Van Kalmthout, J., (2024), Monitor aantal sportverenigingen in Nederland, Mulier Instituut. Brancherapport Sport, KPMG (2019). RIVM/CBS 2023. RIVM/CBS (2023) <https://www.sportenbewegeninijfers.nl/kern-indicatoren/sportdeelname-wekelijks>. Kalmthout, van J., (2022), Vrijwilligerswerk in de sport 2012-2020, Mulier Instituut. Hoogendam, A. et al., (2024), Werken aan het Fundament, Monitoring Sportakkoord II, Mulier Instituut. RIVM (2024) <https://www.sportenbewegeninijfers.nl/toekomstverkenning>. Stuij et al., (2023), Verenigingsondersteuning bij regeldruk, verduurzaming en sportklimaat, Mulier Instituut. Van Eldert, P., (2023), Monitor Sportuitgaven Gemeenten, Mulier Instituut. Poel, H. van der, Hoekman, R.H.A. (2023) Sportaccommodaties in Nederland, Mulier Instituut. Pulles, I., Eldert, P. van, Poel, H. van der, (2022), Monitor Sport en Corona V: de gevolgen van coronamaatregelen voor de sportsector, Mulier Instituut